

SIGURÐ TEKUR SETRIÐ HJÁ JÓAN PAULA

FRÁFARNI **REKTARIN Á FRÓÐSKAPARSETRINUM** HELDUR, AT **TÍÐIN** ER KOMIN, AT **NÝGGIR** KUSTAR SKULU FEIÐA Í **AKADEMISKA UMHVØRVINUM**. **NÝGGI STJÓRIN** ÆTLAR AT GERA **FRÓÐSKAPARSETRIÐ** MEIRA **LOKKANDI** FYRI **UNGDÓMIN**. VIT HITTU **JÓAN PAULA JOENSEN** OG **SIGURÐ Í JÁKUPSSTOVU**, TÁ IÐ **REKTARASKIFTI** VAR Á **FRÓÐSKAPARSETRINUM** HÓSMORGUNIN

FRÓÐSKAPARSETRIÐ

Eyðun Klakstein
eydun@sos.fo

– Ætlar tú at brúka hasa lampuna?

Jóan Pauli Joensen peikar á eina hvíta lampu, sum stendur á einum borði inni á rektaraskrivstovuni á Fróðskaparsetrinum.

Tað er hósmorgunin 1. september, og tað er dagurin, tá ið nýggjur rektari er komin í sessin á Debesartrøð. Jóan Pauli Joensen, sum hevur røkt starvið í samanlangt 16 ár, er givin, og nýggjur maður hevur tikið við hendan morgunin.

– Eg havi ikki bestemmað meg, men um tú hevur brúk fyri henni, so skalt tú taka hana við tær, svarar Sigurð í Jákupsstovu, sum er fluttur inn á skrivstovuna, sum Jóan Pauli plagdi at hava.

Jóan Pauli Joensen fer nú aftur í gamla starvið hjá sær sum professari á søgu- og samfelagsdeildini á Fróðskaparsetrinum.

– Nú havi eg verið á Setrinum, síðani eg var heilt ungur, og tað hevur altíð verið við sorgblíðni, at eg eri farin úr einari støðu til aðra. Men eg føli, at eg havi tænt mína herskyldu og kann

fara úr rektarastarvinum. Og eg veit, at ein góður maður kemur í mítt starv, og tíðin er komin til, at nýggir kustar skulu feiða, sigur Jóan Pauli Joensen.

Nýggi rektarin gleðir seg til stóru uppgávuna, sum hann nú skal í holt við.

– Eg eri sera spentur upp á hetta starvið. At menna eitt sterkt Fróðskaparsetur er ein stór og týðandi uppgáva, og eg gleði meg til at sleppa í gongd við hetta arbeiðið. Hetta er eitt skifti fyri meg og sjálvandi ein stór broyting, men eg havi eitt sindur av royndum í hesum umhvørvinum frá fyrr av, so hetta er ikki heilt fremmant fyri meg, sigur Sigurð í Jákupsstovu.

– Tað hevur verið ein støðug menning av Fróðskaparsetrinum, og eg haldi, at tað er ein breið undirtøka í samfelagnum fyri, at vit skulu hava eitt sterkt setursumhvørvi. Ein seturslóg kom í 2008, og ein granskingspolitikkur er viðtikin av Vísindanevndini, so mín uppgáva er fyrst og fremst at gera tær broytingar, sum lógin ásetur, og at røkka teimum málum, sum granskingspolitikkurin hevur sett út í kortið. Tað er ein longri prosess, men tað er tann vegin, at vit skulu arbeiða, sigur hann.

Støðug menning

Jóan Pauli Joensen hevur í síni tíð sum rektari upplivað mangt og hvat, men størsta sjokkið fekk hann fyri trimum árum síðani.

– Tá fingi vit nýggja seturslóg, skuldu leggja Setrið og Læraraskúlan saman og menna Setrið og gera alt gott. Men tað fyrsta, politikarnir gjørdu, var at skera Setrið við 5 milliónum krónum, og tað var størsta sjokk, sum eg havi fingið. Tað var eitt stórt afturstig fyri okkum, og vit eru nústani komin upp undan aftur, sigur Jóan Pauli Joensen.

– Hetta hevur verið ein sera áhuga-verd uppgáva, og eg kundi ynskt mær, at menningin á Setrinum kundi gingið skjótari, men tað hevur allatíðina verið ein menning. Tað hevur ikki strandað upp á viljan hjá fólkinum á Fróðskaparsetrinum, men tað er sum altíð figgjjarligu karmarnir, sum avgera gongdina.

Jóan Pauli heldur, at føroyingar skulu royna at hava so nógv útbúgvingartilboð sum gjørligt her í landinum.

– Men eg haldi eisini, at tað er týðningarmikið, at okkara lesandi eisini fara til útlandið at lesa ein part av tíðini, tað plaga vit at mæla teimum til gera. Tey kunnu taka endaligu útbúgvingina

hjá okkum og fáa góðskrivað lesnaðin, sum tey hava havt uttanlands. Hetta er eisini nakað, sum londini rundan um okkum viðmæla teimum lesandi, at tey taka ein part av útbúgvingini í øðrum landi, sigur hann.

Skyldu at granska

Sigurð í Jákupsstovu heldur, at føroyingar skulu tryggja góð og lokkandi útbúgvingartilboð til tey ungu.

– Vit hava eina stóra uppgávu. Vit skulu út at branda Fróðskaparsetrið og gera vart við okkum millum tey ungu, so at tey vita, at tað er ein møguleiki at lesa í Føroyum, og at Setrið er í stórari menning. Fróðskaparsetrið skal verða ein partur av valinum, sum tey ungu umhugsu. Vit hava nakað at bjóða her, sum tey kunnu byggja víðari uppá. Tað er umráðandi, at vit fáa styrkt Setrið – bæði við undirvísing og gransking – so at tað verður skapt eitt umhvørvi her, sum er áhugavert fyri tey ungu, sigur hann.

– Fyri samfelagið er tað ikki gott, at øll tey ungu fara av landinum at lesa, og bert ein partur kemur heimaftur. Um tað er best fyri tey 18 ára gomlu, at tey fara av landinum at lesa, skal eg ikki siga. Tað er ivaleyst ymiskt frá persóni til persón, men fyri nógv er tað ein